

Posudek diplomové práce Renaty Sokolové Frekvence a funkce jednotlivých typů adverbiale v současných analytických publicistických žánrech

Autorka se ve své diplomové práci zaměřila na výskyt, funkci a frekvenci jednotlivých typů adverbiale v textech současné analytické publicistiky. K analýze si zvolila reprezentativní útvar analytické publicistiky, a sice komentář. Výchozí materiál diplomantka zkoumá jednak z hlediska výskytu sledovaných jevů, jednak se pokouší o částečné srovnání individuálních autorských stylů čtyř českých komentátorů (Jany Bendové a Karla Steigerwalda, Aleny Slezákové a Martina Komárka) právě z výše nastíněného aspektu.

V úvodních kapitolách své práce předkládá autorka přesně formulovaný cíl práce, vymezuje metody zpracování. Za zmínku stojí značný rozsah analyzovaného materiálu. Jednotlivá adverbiale byla excerpována z osmdesáti textů komentářů.

V kapitole Teoretická východiska jednak uvádí diplomantka základní znaky analytické publicistiky, zejména pak útvaru komentář (zde se opírá o práce M. Čechové), jednak teoreticky vymezuje větný člen adverbiale (východiskem pro tuto část je především pojetí M. Grepla a P. Karlíka). V této kapitole sumarizuje autorka principy členění příslovečných určení, na základě kterých je pak prováděna vlastní analýza. V rozsáhlé teoretické části práce se autorka vyrovnala s velice složitou sémantickou i formální klasifikací příslovečných určení, na základě předloženého vymezení tak získala přesná kritéria zkoumání jazykového materiálu.

Jádrem a nejcennější částí práce je kapitola 4, přinášející výsledky vlastní analýzy. Na základě rozboru textů komentářů A. Slezákové dokládá diplomantka 1 047 výskytů adverbiale vyjádřených nevětně a 47 výrazů větných, v textech J. Bendové 874 výskytů výrazů nevětných a 78 větných, v textech M. Komárka 1 180 nevětných a 139 větných výrazů, v textech K. Steigerwalda 1 305 nevětných a 107 větných. Celkově bylo tedy excerpováno 4 739 výrazů v platnosti adverbiale. Autorka se nespokojuje pouze s kvantitativním popisem, ale snaží se o detailní sémantickou klasifikaci a hlavně o nalezení jistých tendencí a individuálních rysů užívání adverbiale u jednotlivých sledovaných autorů. Zabývá se také funkcí adverbiale v rozebíraných textech. Kvantitativní výskyt je pro přehlednost doložen v grafech (viz Příloha č. 2).

Konfrontací textů sledovaných publicistů dochází diplomantka k velmi zajímavým závěrům. Jednak dokládá vysokou frekvenci adverbiale v textech komentářů obecně, jednak frekvenci jednotlivých sémantických typů. Jednoznačně autorka potvrzuje fakt, že v analyzovaných textech je u všech čtyř autorů nejfrekventovanějším typem příslovečné určení času (v celé jeho sémantické šíři), dále adverbiale místa. V rámci příslovečných určení s významem široce způsobovým dokládá diplomantka vysokou frekvenci adverbiale s významem měřítka, dále adverbiale s významem nástroje a prostředku (ovšem v přeneseném smyslu). Naopak některé typy adverbiale se ve sledovaných textech vyskytují poměrně zřídka, a to navzdory obecným tendencím (adverbiale s významem zřetelovým).

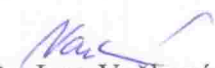
Předložená práce je zcela původní, autorka prokázala schopnost pečlivé a důkladné analýzy jazykového materiálu. Předkládané závěry jsou vždy náležitě podloženy. Nesporným kladem práce je fakt, že se diplomantka nespokojuje s pouhým popisem sledovaného jevu, ale vždy hledá funkci daného jazykového prostředku v textu, zamýšlí se nad motivem jeho užití.

Stylistická, formální a jazyková úroveň předložené diplomové práce je velmi dobrá. Jen výjimečně se v autorčině textu objevují jazykové nepřesnosti (např. nesprávný tvar vztažného zájmena s. 60).

Cíl práce, jež si autorka stanovila, byl podle mého názoru beze zbytku splněn.

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem navrhuji diplomovou práci k obhajobě a doporučuji hodnocení **v ý b o r n ě**.

V Plzni 21. 5. 2013

PhDr. Jana Vaňková
vedoucí práce